

Informatie van GS

Aan: statencommissie Zorg , Cultuur en Welzijn

Onderwerp: start Project Vernieuwing Erfgoedhuis

Datum: 25 november 2003

Portefeuillehouder: J.P.G. van Bergen

Behandelend ambtenaar: F.A.A. Huisman tel. 2272 (werkt ma-mi t/m do-mi)

Inleiding

In de Cultuurnota 1999-2002/verlengd 2004 is het voornemen opgenomen tot herstructurering van het Erfgoedhuis. Het Erfgoedhuis is op dit moment nog een federatie van 7 autonome stichtingen, hetgeen ten koste gaat van de slagvaardigheid bij de uitvoering van het provinciaal erfgoedbeleid. De afgelopen jaren zijn verschillende overleggen gevoerd tussen provincie en Erfgoedhuis over de noodzaak en de aanpak van een reorganisatieproces.

In 2003 heeft het Erfgoedhuis in eigen beheer, en met steun van de provincie, een inventarisatie-onderzoek laten doen naar meningen over de huidige situatie en opties voor de toekomstige organisatie. Naar aanleiding van dit rapport zijn wij met het Erfgoedhuis overeengekomen een gezamenlijke stuurgroep in het leven te roepen, die leiding gaat geven aan het traject. Deze stuurgroep gaat op 3 december a.s. beginnen met haar werk.

Beoogd effect

Het eindresultaat van het project is een gereorganiseerd, slagvaardig Erfgoedhuis

a) "dat rechtstreeks kan worden aangesproken op erfgoedtaken die de provincie van belang vindt en die zij geheel of grotendeels bekostigt" (citaat lopende Cultuurnota) en

b) waarmee de zorg voor het Stichtse erfgoed en de publieke betrokkenheid daarbij worden versterkt.

De reorganisatie is klaar in het najaar 2004. Het resultaat wordt opgenomen in het nieuwe Cultuurprogramma 2005-2008 dat eveneens in het najaar 2004 klaar is.

Uitgangspunten voor het project

1. De routekaart naar een vernieuwd Erfgoedhuis wordt toegevoegd aan die van de voorbereiding van het nieuwe Cultuurprogramma 2005-2008. Dit betekent dat het Erfgoedhuis niet als afzonderlijk "probleem" wordt behandeld, maar als infrastructurele organisatie in het kader van het nieuwe beleid. Daarom voorziet het tijdpad allereerst in een inhoudelijke discussie over ontwikkelingen in en wensen omtrent de zorg voor het erfgoed en de positie van het Erfgoedhuis daarin. De resultaten daarvan maken een verantwoorde keuze voor het takenpakket en het organisatiemodel van het Erfgoedhuis mogelijk.

2. Uitgegaan wordt van de probleemstelling die in de lopende cultuurnota is opgenomen. Wij citeren (Federatie heet inmiddels Erfgoedhuis): "De structuur van de Federatie vinden wij inmiddels minder bevredigend. Dit komt vooral door de verhouding van de Federatie met de participerende instellingen. De Federatie draagt geen inhoudelijke verantwoordelijkheid voor het werk, maar is wel het gezicht naar buiten. Als subsidiënt kan de provincie de Federatie niet inhoudelijk aansturen; dat moet gebeuren via de zes participerende stichtingen. De verschillende functies en de deelnemende stichtingen staan volgens ons nog te los van elkaar. Verder wekt het verwarring dat de Federatie, als stichting van stichtingen, niet het hele veld van het erfgoed bestrijkt." Einde citaat.

Inmiddels zijn 7 stichtingen aangesloten: Stichting Ondersteuning Musea, Stichting Stichtse Geschiedenis, Boerderijenstichting Utrecht, Stichting Utrechtse Kastelen, Monumentenwacht, Stichting De Utrechtse Molens, Utrechtse Stichting voor Industrieel Erfgoed Usine.

3. Provincie en Erfgoedhuis dragen gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het project. De zorg voor het Stichtse erfgoed, voor musea, geschiedbeoefening, archieven, onder- en bovengrondse en landschappelijke monumenten, is een gemeenschappelijke taak voor provincie, gemeenten, het rijk, én de organisaties en vrijwilligers in het culturele veld. Het Erfgoedhuis neemt thans al een niet onaanzienlijk deel van de uitvoering van het provinciaal beleid voor haar rekening. Dit vraagt om een gezamenlijk aanpak van de discussie over positie, taken en organisatie van deze infrastructurele instelling.

Als subsidiënt van het Erfgoedhuis fungeert de provincie als trekker van het project.

De stuurgroep

Mede op voorstel van het Erfgoedhuis is gekozen voor een gezamenlijke stuurgroep. Haar opdracht is het leiding geven aan het project tot vernieuwing van het Erfgoedhuis Utrecht. De stuurgroep sluit dat traject af met een zwaarwegend advies aan de provincie over de positie van een vernieuwd Erfgoedhuis in het erfgoedveld, over het takenpakket en de organisatorische structuur ervan. De stuurgroep gaat daarbij uit van de in de lopende Cultuurnota 1999-2004 opgenomen probleemstelling en houdt rekening met de uitkomsten van het inventarisatieonderzoek. De samenstelling is als volgt:

H.H. Sietsma, voorzitter

J. Bijl, voorzitter Erfgoedhuis

vacature, een externe deskundige op het vlak van erfgoed in breedste zin

F. Dales, voorzitter Stichting Ondersteuning Musea

H. Jungen, hoofd sector Cultuur en Media i.o. (integratie onroerend erfgoed en overig cultuurbeleid)

mw. F.A.A. Huisman, ambtelijk secretaris, strategisch beleidsadviseur sector Cultuur en Media i.o.

J.P.G. van Bergen en mw. A.L. Jordens, adviserende leden.

De stuurgroep stelt naar eigen inzicht werkgroepen in. Naar verwachting zullen in elk geval een werkgroep Inhoud en een werkgroep Organisatie worden ingesteld. De fase waarin het concrete organisatie-model aan de orde komt, wordt begeleid door een extern organisatie-adviesbureau.

Financiën

Voor de externe begeleiding door een organisatie-adviesbureau en voor eventuele onkostenvergoedingen wordt een bedrag tussen € 30.000,- en € 50.000,- geraamd. Ter dekking zullen restanten 2003 van enkele kredieten voor erfgoed worden ingezet. Het gaat om het restant Museumkrediet van € 10.000,- en om restant Uitvoering Cultuurnota 1999-2002 (voor diverse onderdelen) van € 40.000,-

De kosten van het symposium of de discussiebijeenkomsten passen binnen de voor 2004 gevraagde extra middelen voor de voorbereiding van het nieuwe cultuurprogramma.

Realisatie/Bijlage

De bijlage geeft het draaiboek voor de voorbereiding van het nieuwe cultuurprogramma, met daaraan toegevoegd het draaiboek voor het project Vernieuwing Erfgoedhuis. In het najaar 2004 zijn beide doorlopen.